

Stockholm den 22 maj 2025

Svea hovrätt
Box 2290
103 17 Stockholm

Anslutningsöverklagande

Klagande:

1. Karin Brodin, [REDACTED]
2. Pär Brodin, [REDACTED]

[REDACTED]

Ombud:

Juristerna Fredrik Bäärnhjelm Thorslund,
Elmer Jonstoj Berg och Maxim del Río
Diaz

Centrum för rättvisa
Box 2215, 103 15 Stockholm

fredrik.thorslund@centrumforrattvisa.se
elmer.jonstoj.berg@centrumforrattvisa.se
maxim.delriodiaz@centrumforrattvisa.se

Motpart:

Staten genom Justitiekanslern
Box 2308, 103 17 Stockholm

Ombud:

Föredragandena [REDACTED] och
[REDACTED] (samma adress)

Saken:

Skadestånd

Överklagat avgörande:

Stockholms tingsrätts dom den 24 april
2025 i mål nr T 10501-24

1 YRKANDEN

- 1.1 Karin och Pär Brodin yrkar att hovrätten meddelar prövningstillstånd och, med ändring av tingsrättens dom, förpliktar staten att till var och en av dem betala 60 000 kronor jämte ränta på beloppet enligt 4 § fjärde stycket och 6 § första stycket räntelagen (1975:635) från dagen för delgivning av stämningsansökan till dess betalning sker.
- 1.2 Karin och Pär Brodin yrkar ersättning för sina rättegångskostnader i hovrätten med ett belopp som kommer att anges senare.

2 BAKGRUND

- 2.1 Karin och Pär Brodin (nedan makarna Brodin) har väckt talan mot staten och begärt skadestånd med 60 000 kronor vardera på grund av att staten överträtt deras rätt till skydd för sin egendom enligt artikel 1 i tilläggsprotokoll 1 till Europakonventionen samt deras rätt till domstolsprövning enligt artikel 6.1 i Europakonventionen, alternativt deras rätt till ett effektivt rättsmedel enligt artikel 13 i Europakonventionen. Bakgrunden till tvisten framgår av tingsrättens dom.
- 2.2 Tingsrätten har funnit att staten överträtt makarna Brodins rätt till skydd för sin egendom och deras rätt till domstolsprövning enligt Europakonventionen i enlighet med vad makarna Brodin gjort gällande, och förpliktigt staten att utge skadestånd till var och en av dem med 40 000 kronor avseende annan ideell skada.

2.3 Eftersom staten har överklagat tingsrättens dom vill även makarna Brodin anslutningsvis överklaga domen i den del de inte fått fullt bifall, det vill säga i frågan om skadeståndets storlek. Skälet för det är att hovrätten, för det fall den ger prövningstillstånd i målet, ska ges samma prövningsram som gällde i tingsrätten.

3 GRUNDER FÖR ÖVERKLAGANDET

3.1 Tingsrätten har bestämt ersättningen till makarna Brodin till ett för lågt belopp. Makarna Brodin är av uppfattningen att skadeståndet bör bestämmas till det yrkade beloppet om 60 000 kronor till var och en av dem. Skälen för det är följande.

3.2 Efter det att tingsrätten meddelade sin dom i målet har Högsta domstolen gett ny vägledning för bestämmandet av skadestånd för sådan annan ideell skada som regleras i 5 kap. 8 § skadeståndslagen vid överträdelser av Europakonventionen (se Högsta domstolens dom ”Det oriktiga förvaltarskapet” den 25 april 2025 i mål nr T 1101-24).

3.3 I ”Det oriktiga förvaltarskapet” var det ostridigt att den enskildes rättigheter enligt artikel 8 i Europakonventionen hade överträtts till följd av ett felaktigt och rättsstridigt beslut om förvaltarskap. Högsta domstolen bestämde den ideella ersättningen till 150 000 kronor, vilket var ett väsentligt högre skadestånd än vad som hade dömts ut i tingsrätten (60 000 kronor) och hovrätten (80 000 kronor) i samma mål.

- 3.4 Högsta domstolen uttalade sig även generellt kring grunderna för bestämmandet av ersättning för annan ideell skada vid överträdelser av Europakonventionen.
- 3.5 *För det första* förtydligade Högsta domstolen att olika ideella ersättningar på ett mer generellt plan inte får avvika allt för mycket från varandra, men att konkreta jämförelser mellan olika former av rättighetsöverträdelser och olika typer av brott normalt bör undvikas. När det gäller konventionsskadestånd måste ersättningsbeloppet också ge uttryck för det allvarliga i det förhållandet att det rör sig om en överträdelse av en grundläggande fri- och rättighet (se ”Det oriktiga förvaltarskapet” p. 26–27).
- 3.6 *För det andra* konstaterade Högsta domstolen att beloppen som tidigare dömts ut för överträdelser av 2 kap. regeringsformen eller Europakonventionen fungerar som en måttstock mot vilken en aktuell överträdelse kan mätas och att allvarliga överträdelser av särskilt centrala rättigheter bör ligga på en hög relativ nivå (se ”Det oriktiga förvaltarskapet” p. 29).
- 3.7 *För det tredje* betonade Högsta domstolen att lagstiftaren i samband med 2022 års generella höjning av nivån för kränkingsersättning för brott framhållit vikten av att ersättningsnivåerna utvecklas dynamiskt genom att de successivt anpassas till förändringar av penningvärdet och samhällsvärderingarna och i takt med att nivåerna på andra jämförbara ideella skadestånd utvecklas (se ”Det oriktiga förvaltarskapet” p. 28).

- 3.8 Makarna Brodin anser att Högsta domstolens uttalanden har bäring på bestämmandet av det ideella skadeståndet även i förevarande mål. Skälen för det är följande.
- 3.9 *För det första* har tingsrätten som utgångspunkt för bedömningen av skadeståndets storlek angett att beloppen bör ”närmast motsvara de belopp som döms ut som kränkingsersättning vid brott” (se s. 15 i tingsrättens dom). Denna utgångspunkt får anses ha förändrats genom Högsta domstolens dom i ”Det oriktiga förvaltarskapet” (se ovan p. 3.5). Redan av den anledningen finns det alltså skäl att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till i fråga om skadeståndets storlek.
- 3.10 *För det andra* anser makarna Brodin att det ideella skadeståndet som tingsrätten dömt ut inte fullt ut speglar allvaret i de överträdelser som tingsrätten funnit (jfr ovan p. 3.6). Tingsrätten har bland annat ansett att överträdelsen av makarna Brodins rätt till domstolsprövning enligt artikel 6.1 i Europakonventionen är en direkt följd av överträdelsen av deras egendomsskydd och att den förstnämnda överträdelsen därför är att betrakta som ”mindre allvarlig”. Makarna Brodin anser inte att överträdelsen av deras rätt till domstolsprövning ska betraktas vare sig som accessorisk till överträdelsen av egendomsskyddet eller som ”mindre allvarlig”. Tvärtom är deras uppfattning att det rör sig om en allvarlig överträdelse som träffar själva kärnan av artikel 6.1 i Europakonventionen.
- 3.11 *För det tredje* är makarna Brodins uppfattning att det ideella skadeståndet i deras fall inte speglar Högsta domstolens anvisning om att ersättningsnivåerna ska utvecklas dynamiskt med hänsyn till bl.a. penningvärdets utveckling (se ovan p. 3.7).

Som jämförelse har makarna Brodin både i skriftväxlingen och under sitt slutanförande i tingsrätten hänvisat till målet *Zander mot Sverige*, där klagandena tillerkändes 30 000 kronor var i ideellt skadestånd till följd av en överträdelse av artikel 6 (*Zander v. Sweden*, 25 November 1993, § 33 Series A no. 279-B). Beloppet som Europadomstolen dömde ut år 1993 motsvarar mer än 50 000 kronor i dagens penningvärde.

- 3.12 Med beaktande av vad Högsta domstolen anfört om vilka omständigheter som ska beaktas vid skadeståndets bestämmande anser makarna Brodin alltså att en skälig ersättning för överträdelserna i deras fall bör uppgå till 60 000 kronor till var och en av dem.
- 3.13 Makarna Brodin åberopar i övrigt samma grunder för sin talan som i tingsrätten.

4 SKÄLEN FÖR PRÖVNINGSTILLSTÅND

- 4.1 Av de skäl som anförts ovan finns det anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit fram till.

5 BEVISUPPGIFT

- 5.1 Makarna Brodin åberopar samma bevisning som i tingsrätten till styrkande av att det begärda skadeståndet är skäligt (se p. 7.1.1 i makarna Brodins yttrande med samlad och slutlig bevisuppgift den 7 februari 2025, tingsrättens aktbilaga 57, samt p. 2.3 i makarna Brodins yttrande med kompletterande bevisuppgift den 14 mars 2025, tingsrättens aktbilaga 134).

5.2 Makarna Brodin godtar att den muntliga bevisningen tas upp genom uppspelning av förhören i tingsrätten.

Som ovan,

Fredrik Bäärnhielm Thorslund

Elmer Jonstoj Berg

Maxim del Río Diaz